

ת"פ 40891/05/13 - מדינת ישראל נגד דוד אברמוס, איגור פופוב

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 40891-05-13 מדינת ישראל נ'
אברמוס(עציר) ואח'
30 דצמבר 2014

לפני כב' השופטת רות לורך, סג"נ

המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשמים	1. דוד אברמוס 2. איגור פופוב

נוכחים:

ב"כהמאשימהעו"ד מיטל אילן

ב"כ הנאשם 1 עו"ד יקי קהן ועו"ד ירון פורר ב"כ הנאשם 2 עו"ד ישר יעקובי

הנאשמים באמצעות שב"ס

גזר דין

1. הנאשמים הורשעו, לפי הודאתם שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב-אישום מתוקן הכולל שני אישומים, ואשר מייחס להם עבירות של שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, וקשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק (2 עבירות).

כתב האישום המתוקן

2. לפי עובדות האישום הראשון, ביום 28.2.2013, קשרו הנאשמים קשר לבצע שוד בסמוך לסניף בנק לאומי ברח' הרצל בראשון לציון (להלן: "הבנק").

במסגרת הקשר ולשם קידומו נכנס הנאשם 1 לבנק, נרשם בתור לפקידה ותצפת על לקוחות הבנק במטרה לאתר קורבן לשוד. הנאשם 2 המתין מחוץ לבנק.

בשעה 17:51 הבחין הנאשם 1 במתלוננת ובתה, אשר הגיעו לבנק על-מנת למשוך את קצבת הזקנה של המתלוננת ובעלה. השתיים יצאו מן הבנק, והנאשם 1 הלך בעקבותיהן, כשהוא בקשר עם הנאשם 2 באמצעות

עמוד 1

הטלפון הסלולארי. המתלוננת ובתה צעדו במורד הרחוב, כאשר המתלוננת מחזיקה שקית ובה כסף מזומן בסך 8,200 ₪ שמשכה בבנק, וכן \$140 ומסמכים נוספים. בעודן הולכות ברחוב, התקרב הנאשם 2 אל המתלוננת מאחור, משך מידה בכוח את השקית, תוך שהוא מפיל את המתלוננת על המדרכה. כתוצאה מכך נפלה גם הבת, אשר אחזה באותה עת בידה של המתלוננת.

כתוצאה מהנפילה נגרם למתלוננת שבר מרוסק בראש ההומרוס (כתף), ושפשוף שטחי בברך. היא פונתה באמבולנס ממקום האירוע ונזקקה לניתוח.

נאשם 2 נמלט בריצה מהמקום עם השקית, בעוד המתלוננת ובתה שרועות על המדרכה. לאחר מכן, חילקו הנאשמים ביניהם את הכסף אשר נגנב.

3. בהתאם לעובדות האישום השני, בתאריך 14.4.2013 קשרו הנאשמים קשר על מנת לבצע שוד נוסף בסמוך לסניף הבנק.

במסגרת הקשר ולשם קידומו נכנס הנאשם 1 אל הבנק, תוך שהוא מתצפת על לקוחות הבנק על מנת לאתר "קורבנות פוטנציאליים" למטרת שוד. בשעה זו, המתין הנאשם 2 מחוץ לבנק.

בשעה 13:04 הבחין הנאשם 1 בקשישה אשר עומדת לצאת מהבנק. הנאשם 1 התקשר אל הנאשם 2, מסר לו תיאור של הקשישה, לרבות פרטי לבוש וצבע שיער ודיווח לו כי היא עוזבת את הבנק. בהמשך התקשר הנאשם 1 אל הנאשם 2 ואמר כי אם לא הצליח לאתר את הקשישה ולשדוד אותה אזי הנאשם 1 יאתר עבורם קורבן אחר לשוד.

תסקירי שירות המבחן

4. **הנאשם 1**, יליד 1980, נולד באזרביג'אן. סיים תשע שנות לימוד, ולאחר לימודיו עבד במפעל של דודו. בגיל 18 עלה לארץ יחד עם משפחתו. טרם מעצרו עבד כקצב.

הנאשם נשוי ואב לילדה בת 5, מתגורר יחד עם בני משפחתו הגרעינית והמורחבת בדירה משותפת. תיאר את תנאי הצפיפות בהם מתגורר, המקשים על ביסוס הקשר הזוגי וההורי.

הנאשם נעדר הרשעות קודמות.

החל מראשית שנות העשרים לחייו ועד היום משתמש הנאשם בסמים מסוגים שונים. כמו כן, בשנתיים האחרונות צריכת האלכוהול שלו הפכה יום יומית ובכמויות הולכות וגוברות. לצד ההתמכרות לחומרים פסיכואקטיביים תיאר גם התמכרות להימורים. העיסוק בהימורים הוביל לאובדן חסכוניותו ולצבירת חובות.

במסגרת הליך המעצר, באוגוסט 2013 שולב בקהילת "הדרך" וטופל במסגרתם במשך שלושה חודשים. במסגרת הטיפול הנאשם אמנם פיתח תובנות לגבי בעיית ההתמכרות, אך התנהגותו כללה חריגות מכללי וחוקי הקהילה, ועל רקע זה הורחק מהטיפול.

לאחר חזרתו למעצר שולב בפרויקט שיקומי נוסף, אך לאחר שלושה שבועות נפלט מהפרויקט על רקע שימוש

חוזר בסמים. הנאשם ציין בפני שירות המבחן כי על אף שאינו מצוי בהליך טיפולי, בתקופה האחרונה עושה מאמץ להימנע משימוש בסמים.

הנאשם לוקח אחריות על ביצוע העבירות, ותולה את התנהגותו בכך שהיה נתון תחת השפעת סמים ואלכוהול. על רק דפוסי ההתמכרות והיותו בחובות כספיים חלה נסיגה במצבו ובתפקודו, והוא פעל מתוך לחץ כלכלי. הנאשם ביטא אמפטיה כלפי המתלוננת, וחרטה על מעשיו.

על רקע מעורבותו החברתית עם עוברי חוק, השימוש בחומרים פסיכואקטיביים, מאפייניו האישיים ביניהם חוסר יציבות וחוסר גבולות, שירות המבחן מעריך את הסיכון להישנות התנהגות אלימה מצדו כבינונית.

כאמור, הניסיונות הטיפוליים שנעשו עד כה לא צלחו, ושירות המבחן מעריך כי לא חלה התקדמות משמעותית במצבו של הנאשם. על רקע זה, נמנע שירות המבחן מלהמליץ על הליך שיקומי, והעריך כי יש לעודד את הנאשם לנצל את תקופת המאסר להתגייסות לשינוי ולקבלת סיוע מגורמי טיפול במסגרת שב"ס.

5. **הנאשם 2** נולד באוקראינה בשנת 1988, סיים 8 שנות לימוד. עלה לארץ בהיותו בן 19 והתגייס לצבא, אך ערק מן השירות וריצה שני עונשי מאסר, ובהמשך שוחרר עקב אי התאמה.

הנאשם משתמש בסמים ובאלכוהול מגיל צעיר. בעבר ניסה להיגמל בכוחות עצמו, ללא הצלחה. בספטמבר 2013, במסגרת הליך המעצר שוחרר לטיפול בקהילת "אילנות". תחילה דווח כי הנאשם מתמיד בטיפול, וכי הוא צפוי לעלות לשלב ב' בתוכנית. ואולם, לאחר שנה של טיפול עזב הנאשם את מסגרת הקהילה על דעת עצמו ומבלי שהשלים את ההליך הטיפולי. לאחר מכן נעצר בשל הפרת תנאים. מהדיווח שהתקבל מהקהילה בה טופל, עולה כי הנאשם גילה קושי בקבלת מרות, ולא קיבל את המלצות גורמי הטיפול.

בפגישה עדכנית התרשם שירות המבחן כי הנאשם מכור לסמים, בעל אישיות לא מגובשת, סובל ממצוקה בשל מצבה הרפואי של אמו. ניכר היה כי שרוי במצב גרסיבי, וכי אין הפנמה לחומרת מצבו ההתמכרותי.

הנאשם קיבל אחריות על ביצוע העבירות המיוחסות לו, וקשר ביניהן לבין הצורך בהשגת כסף קל למימון התמכרותו. הביע חרטה על האופן בו נהג וצער על הפגיעה בקורבנות.

שירות המבחן העריך כי על אף התהליך הארוך שעבר במסגרת הקהילה, לא הצליח הנאשם לרכוש כלים להתמודדות עתידית, וקיים סיכון גבוה לחזרתו לדפוסי התנהגות עברייניים והתמכרותיים. שירות המבחן לא מצא לנכון לבוא בהמלצה שיקומית מפחיתת סיכון.

בתסקיר מיום 29.10.2014 עדכן שירות המבחן כי הנאשם שוהה כיום באגף נקי מסמים, התנהגותו הינה תקינה ללא הפרות משמעת, ובדיקות סמים שנעשו לו עולה כי הוא נקי משרידי סמים. הוצע לנאשם להשתלב בטיפול לנפגעי התמכרויות אך הוא מסר כי מעוניין להשתלב בטיפול רק מחוץ לכותלי הכלא.

שירות המבחן ממליץ כי בשיקולי הענישה יילקחו בחשבון המאמצים שעשה הנאשם עד כה להיגמל מסמים ולשמור על ניקיון מסמים כגורמים מפחיתי סיכון למעורבות נוספת בעבירות על החוק.

הראיות לעונש

6. במסגרת הטיעונים לעונש העידה דודתו של הנאשם 1, **הגב' שושנה פלס**. הגב' פלס מסרה כי העבירה אינה משקפת את אורח חייו של הנאשם. למעשה, המשפחה כלל לא ידעה שהנאשם מכור לסמים. בשיחות שערכה עמו תיאר הנאשם את הצער ואת החרטה שחש כיום. העדה סיפרה על מצבם הרפואי של הורי הנאשם, ועל כך שבעקבות ההליך הפלילי אשתו עזבה את הבית. לאחר שייצא מן הכלא המשפחה מתכוונת לתמוך בו. העדה ביקשה להקל בעונשו של הנאשם.

טיעוני הצדדים לעונש

7. **ב"כ המאשימה** טענה כי שני הנאשמים פעלו כחבורה מאורגנת, תוך חלוקת תפקידים ביניהם. הנאשם 1 נכנס לבנק, איתר קורבנות פוטנציאליים והעביר את המידע לנאשם 2. הנאשם 2 הוא שביצע בפועל את השוד. לשיטת המאשימה, שני הנאשמים פעלו בצוותא, והענישה שלהם צריכה להיות זהה. הנאשם 1 אמנם לא תקף בפועל את הקשישה, אך הוא בהחלט יכול היה לצפות את הפגיעה במתלוננת, זאת בשים לב לכך שהוא בחר כקורבן אישה מבוגרת.

הפסיקה קבעה כי שוד קשישים הינו בעל חומרה מיוחדת מעבר לעבירת שוד רגילה. זאת, בשל הקושי של הקורבן להתגונן, החשש מפגיעה פיזית חמורה, והפגיעה בביטחונו האישי של הקורבן. בענייננו, למתלוננת נגרם שבר בכתף, היא נזקקה לניתוח ונזקקת אף כיום לטיפולי פיזיותרפיה.

מדיניות הענישה הנהוגה מהווה רק שיקול אחד בקביעת מתחם הענישה, ויש לשלבה יחד עם שיקולים נוספים. בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה, סבורה ב"כ המאשימה כי מתחם העונש ההולם את האישום הראשון נע בין 5 ל-8 שנות מאסר.

אשר לאישום השני, אמנם מדובר בעבירת קשירת קשר בלבד, אך אין מדובר בתכנון בעלמא אלא בתכנון שהגיע לשלב מתקדם מאוד, כולל בחירת קורבן פוטנציאלי לשוד, כאשר השוד נמנע רק בשל כישלוננו של הנאשם 2 לאתר את הקורבן שבחר הנאשם 1. מדובר בנסיבות חמורות מאוד של קשירת קשר, ולפיכך יש לקבוע כי מתחם העונש לאישום השני נע בין מספר חודשי מאסר ל-18 חודשי מאסר.

שירות המבחן פירט את ניסיונם של הנאשמים להתמיד בטיפול בבעיית הסמים שלהם, אך בסופו של יום לא בא בהמלצה שיקומית לגבי שני הנאשמים. במצב דברים זה, בו אין לנאשמים עבר פלילי אך תסקיר שירות המבחן איננו חיובי, סבורה המאשימה כי הענישה הראויה סובבת סביב אמצע מתחמי הענישה אליהם עתרה. בנוסף עותרת המאשימה לפסוק פיצוי למתלוננת.

8. **ב"כ הנאשם 1** טען כי מתחמי הענישה אליהם עתרה המאשימה אינם סבירים, ואינם תואמים את נסיבות המקרה. אין מדובר בתכנון עבירת שוד מתחכמת, או במקרה בו בוצע שימוש בנשק או באלימות. החבלה שנגרמה למתלוננת מקורה במשיכת השקית מידה, ולא בהפעלת אלימות במישרין. מעבר לכך, קשירת הקשר הייתה לשדוד אדם, ולא דווקא קשישה. הבחירה במתלוננת נבעה מכך שהיא אחזה שקית ביד, מה שהקל על ביצוע העבירה, ולא בשל גילה.

הנאשם 1 לא צפה כי המתלוננת תיפגע. תפקידו היה לדווח לנאשם האחר, ובזמן ביצוע השוד הוא כלל לא היה במקום. לפיכך, יש להקל בעונשו ביחס לנאשם הנוסף.

הנאשם מתחרט על מעשיו, לוקח אחריות ומביע צער על הפגיעה במתלוננת. הנאשם מגיע ממשפחה נורמטיבית, אשר חשה בושה גדולה במעשיו. מצבם הרפואי של הוריו של הנאשם איננו טוב (ע/2), ומשפחתו הגרעינית התפרקה בעקבות האירוע. הודאתו של הנאשם באשמה חסכה את הצורך בעדותה של המתלוננת. הנאשם ללא עבר פלילי, זו הפעם הראשונה בה הוא יישב במאסר, וזאת לאחר תקופת מעצר ארוכה של למעלה משנה.

הנאשם עשה ניסיון רציני לטפל בבעיית הסמים ממנה הוא סובל. על העונש שיוטל עליו להביא בחשבון את סיכויי ההשתקמות וההשתלבות של הנאשם חזרה בחברה.

ב"כ הנאשם 1 ביקש לגזור על הנאשם עונש כולל בגין כל האישומים, כאשר מתחם העונש צריך לנוע בין 18 ל-24 חודשי מאסר.

9. **ב"כ הנאשם 2** הצטרף לטיעוני ב"כ הנאשם 1, אך סבר כי העונש של שני הנאשמים צריך להיות זהה, שכן הם פעלו כמקשה אחת.

לנאשם 2 אין עבר פלילי, הרשעתו הקודמת אינה רלוונטית בהיותה בגין היעדרות משירות צבאי. הנאשם התמכר לסמים לאחר עלייתו לארץ, בשל קשייו. הנאשם עבר בהצלחה הליך טיפולי משמעותי וממושך, ורק בשל מחלוקת שהתפתחה עם הגורמים המטפלים עזב את ההוסטל בו שהה. שירות המבחן התרשם כי על אף עזיבתו את הקהילה, הנאשם הפנים את בעיית ההתמכרות ורכש כלים שמסייעים לו להתמודד עימה.

הנאשם בן 26, וזהו מאסרו הראשון. לאחר מעצרו התדרדר מאוד מצבה הרפואי של אמו, ויש להתחשב בכך בעת גזירת עונשו (ע/3). מבקש לגזור על הנאשם עונש המצוי בחלקו התחתון של מתחם הענישה לו טוענת ההגנה.

10. **הנאשם 1** הביע חרטה על מעשיו, הסביר כי הוא מתבייש במעשים שנבעו מהתמכרויותיו, וכי לא הייתה לו כוונה לפגוע במתלוננת.

הנאשם 2 הצטרף לדברי הנאשם 1, והוסיף כי הוא מעוניין להמשיך בטיפול בבעיית ההתמכרות ממנה סובל.

דיון והכרעה

מתחם העונש ההולם

11. כתב-האישום בו הורשעו הנאשמים כולל שני אישומים. האישום הראשון עניינו קשירת קשר שהביאה לביצוע עבירת שוד במתלוננת. האישום השני עניינו קשירת קשר לביצוע שוד נוסף, שהסתיים ללא ביצוע עבירה נוספת שלשמה נקשר הקשר. האירוע השני התרחש כחודשיים לאחר האירוע הראשון, וכאן כנגד קורבן אחר. במצב דברים זה, אני סבורה כי מדובר **בשני אירועים נפרדים המחייבים קביעת מתחם ענישה נפרד לכל אירוע** (ר': הוראות סעיף 40יג לחוק; ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל

29.10.2014)). יחד עם זאת, בשים לב לזהות בתוכנית העבריינית בשני האירועים, אני מוצאת כי יש לגזור על הנאשמים עונש כולל בגין שני האירועים יחד.

12. בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק העונשין, לצורך קביעת מתחם העונש ההולם יש להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנוהגת.

13. הערכים החברתיים שנפגעו ממעשי הנאשמים הם זכותם של ההולכים לתומם ברחוב לביטחון אישי, לשלמות הגוף, וכן לשמירה על זכות הקניין שלהם. בע"פ 4177/06 מדינת ישראל נ' אבו הויד (21.6.2006) נאמר על עבירת השוד כי היא "מבטאת אי קבלה של תפישות היסוד של החברה באשר לכבוד שיש לנהוג בגופו של אדם ובזכותו על רכושו. היא מבטאת תפילה שלפיה כוח הזרוע הוא שמכתיב את ההתנהלות וגורמת לכך שהציבור מתנהל בתחושה של חוסר ביטחון אישי, בידיעה כי פורענות עשויה להתרגש עליו גם בהולכו לתומו ברחוב, מידו של מי אשר מבקש לעשות רווח קל. אותם אזרחים תמימים זכאים ללכת ברחוב מוגנים מפני תוקף ואורב שאינו רואה לנגד עיניו אלא את עניינו שלו...".

הערכים החברתיים האמורים נפגעו באירוע הראשון באופן ממשי. המתלוננת, קשישה שהלכה לתומה ברחוב אחר-הצהריים, נפגעה בגופה כתוצאה מביצוע השוד, ונגנב ממנה סכום כסף משמעותי בסך למעלה מ-8000 ₪, סכום אותו קיבלה כקצבת זקנה אשר נמשכה דקות קודם לכן מהבנק.

14. בענייננו, בוצע השוד בצוותא, תוך קשירת קשר קודם לביצוע העבירה. אין מדובר באירוע ספונטני אלא בתכנון מוקדם בו נקבעה חלוקת תפקידים ברורה ביחס לשוד, כאשר הנאשם 1 מתצפת בתוך הבנק, בוחר בקפידה את הקורבן המתאים ומדווח טלפונית לנאשם 2 אודות זהות הקורבן. הנאשם 2 מבצע את השוד והשניים חולקים את השלל. החומרה היתרה מתבטאת גם בבחירת יעד השוד- אישה קשישה, בסמוך לסניף בנק, מיד לאחר שמשכה כספיה.

15. קורבן העבירה בענייננו הינה קשישה שהייתה בת 81 בזמן האירוע. אינני מקבלת את טענת ההגנה כי בחירתה של הקורבן נעשתה אך בשל כך שהחזיקה את כספה בשקית אותה היה קל לגנוב. הבחירה במתלוננת נעשתה בשל גילה, חולשתה והעדר יכולות להתנגד, תוך ניצול לרעה של כוחו ועליונותו הפיזית של הנאשם 2 כנגדה. מסקנה זו נתמכת בכך שאף באישום השני בחר הנאשם באישה קשישה כקורבן פוטנציאלי לשוד.

בע"פ 6202/10 מדינת ישראל נ' ישראלוב (15.3.2011) התייחס בית-המשפט למדיניות הענישה הראויה במקרים אלו בקבעו:

"...בית משפט זה הדגיש לא אחת כי יש להשית עונשים מרתיעים על שודדים הבוחרים להם לקורבנות את המבוגרים והקשישים שבחברה. כך, בע"פ 2163/05 אלייב נ' מדינת

ישראל (לא פורסם, 12.12.2005) הדגיש השופט א' רובינשטיין את הצורך בהשתתף מאסרים משמעותיים על נאשמים בעבירות כגון דא תוך שהטעים כי: "חברה שבה תחושת הביטחון האישי של בניה ובנותיה, ובמיוחד החלשים שבהם, כגון קשישים, מעוררת - זקוקה לשיקום ולחיזוק, כדי שתחושה ראויה תשוב על כנה. זו תפיסת החוק והסדר, law and order, שתושבי המדינה מצפים לה ומייחלים כי רשויות הממשל יתנו לה מענה ופתרונות. בית המשפט הוא אחת הכתובות ההכרחיות לציפיה זו. אין בידו ארנק של תקציבים לחיזוק הביטחון האישי, אך יש בידו חרב שבמקרים המתאימים עליו להניפה, היא חרב הענישה" [שם, סעיף ו(1)]. זאת ועוד, בע"פ 5213/06 וונדמו נ' מדינת ישראל (לא פורסם, 9.5.2007), אשרר בית משפט זה, בפסק דינה של השופטת ע' ארבל, את דבריו של בית המשפט המחוזי לפיהם: "שוד קשישים, ודאי כזה הכרוך באלימות, הינו מן המעשים הנקלים ביותר. אוכלוסיית הקשישים הינה בדרך הטבע קורבן קל לביצוע עבירות ממין העבירה שביצע הנאשם, והדרך היחידה בה ניתן להגן עליה ולאפשר לה חיים עצמאיים ובטוחים, היא הטלת עונשים קשים ומרתיעים" (שם, סעיף 5). בנוסף לכך, הדגישה השופטת ארבל בעניין וונדמו כי: "עבירת השוד בפני עצמה חמורה היא, וכאשר היא מופנית אל החלש והקשיש בחברה שהסיכוי להתנגדותו הוא קטן, היא חמורה שבעתיים. הפגיעה במתלונן חסר הישע אינה אך פגיעה פיזית, אלא יש בה פגיעה בביטחונו של המתלונן..." (שם, סעיף 14).

16. הנזק אשר נגרם למתלוננת חמור, והוא מלווה אותה עד היום. כתוצאה מנפילתה בזמן האירוע נגרם למתלוננת שבר בכתף, היא פונתה מזירת האירוע באמבולנס, ונזקקה לניתוח. כיום עודנה נזקקת לטיפול פיזיותרפיה. על אף שהנאשם 2 לא הפעיל אלימות ישירה נגד המתלוננת, הנזק הנובע מביצוע העבירה היה עלול להיות חמור עוד יותר, שכן קשישים מטבעם פגיעים יותר ופגיעות פיזיות קלות עלולות להוביל אצלם לפגיעה משמעותית באיכות חייהם.

לכך יש להוסיף את הפגיעה הרגשית-נפשית הנובעת ממעשה השוד, והפגיעה בתחושת הביטחון.

17. אשר לחלקם היחסי של הנאשמים בביצוע העבירה (סעיף 40ט(א)(2) לחוק), הרי שבדומה לעמדת המאשימה, איני סבורה כי חלקו של כל נאשם שונה באופן המצריך קביעת מתחם ענישה שונה עבור כל אחד מהנאשמים. אין חולק כי תכנון השוד היה משותף לשני הנאשמים. הנאשם 1 אמנם איננו זה שביצע את השוד בפועל, אך הוא שבחר את הקשישה כקורבן העבירה, והוא יכול היה לצפות כי היא עלולה להיפגע אף ללא הפעלת אלימות של ממש מצידו של הנאשם 2. התוצאה שארעה והנזקים שנגרמו לקשישה כתוצאה מהשוד אינם יוצאי דופן, ואף אינם מפתיעים בנסיבות העניין, ולפיכך יש לדחות את טענת הנאשם 1 בעניין זה.

18. העונש הקבוע בחוק בגין עבירה של שוד בנסיבות מחמירות עומד על 20 שנות מאסר. בכך יש כדי לבטא את החומרה היתרה בה רואה המחוקק עבירות אלה. כדרך הכלל, הענישה בגין עבירת שוד בנסיבות מחמירות כוללת מאסר בפועל לתקופה ממושכת (ראו למשל: ע"פ 5901/10 גולקו נ' מדינת ישראל (17.5.2011)).

19. לצורך בחינת מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות נושא האישום הראשון, התחשבתי בשינויים המחויבים בפסקי-הדין הבאים:

א. ע"פ 5941/13 לוי נ' **מדינת ישראל** (27.7.2014)- הנאשם וחברתו שדדו את תיקה של המתלוננת, שהלכה לתומה ברחוב. הנאשם הפיל את המתלוננת על הקרקע, והתיק נשמט מידה. השניים נטלו את התיק ונמלטו מהמקום. המתלוננת נחבלה בברכיה ובראשה, אך לא נזקקה לטיפול רפואי. בית-המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם את העבירה נע בין 30 ל-48 חודשי מאסר לריצוי בפועל. על הנאשם, בעל עבר פלילי מכביד אשר עבר תהליך גמילה מסמים במהלך מעצרו, נגזרו **36 חודשי מאסר בפועל** ומאסר על תנאי. ערעור שהוגש על חומרת העונש נדחה.

ב. ע"פ 1044/13 זידאן נ' **מדינת ישראל** (29.10.2013)- הנאשם יחד עם שניים אחרים קשרו קשר לגנוב תיק מקשישה. הנאשם ניגש למתלוננת, קשישה בת 72, חטף את תיקה בכוח עד כי נקרעה רצועתו, ונמלט. הנאשם נטל מהתיק סכום כסף המוערך במאות שקלים, והשליכו. בעת ביצוע המעשים הפר תנאי מעצר בית בו היה נתון. בית-המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 ל-72 חודשי מאסר. על הנאשם, צעיר בן 22 אשר ניהל הוכחות ואשר לו עבר פלילי, נגזרו **48 חודשי מאסר בפועל**, וכן מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננת. ערעור שהוגש על הכרעת הדין ועל גזר הדין נדחה.

ג. ע"פ 2400/13 חמור נ' **מדינת ישראל** (12.3.2014)- הנאשם קשר קשר עם אחר לגנוב ולשדוד מכשירי טלפון ניידים מעוברי אורח. במקרה הראשון הנאשם ניגש אל המתלוננת שישבה על ספסל ברחוב, נטל את מכשיר הטלפון הנייד מידה, ונמלט מהמקום עם חברו שחיכה לו ברכב. במקרה נוסף שארע באותו היום, ניגש הנאשם אל המתלוננת, הכה אותה בידה, משך את מכשיר הטלפון הנייד אותו החזיקה, ונמלט מהמקום. בית-המשפט המחוזי גזר על הנאשם, צעיר כבן 21 בעל עבר פלילי, 36 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי למתלוננות. בית-המשפט העליון קיבל את הערעור בשל הפער בעונש שנגזר על הנאשם לעומת שותפו, והפחית את העונש ל-**30 חודשי מאסר בפועל**.

20. הצדדים הפנו אף הם לפסיקה לצורך תמיכה בטענותיהן בדבר מתחם העונש ההולם. הפסיקה אליה הפנתה המאשימה נעה בין 6 ל-11 שנות מאסר בפועל, ואולם עיון בפסקי-הדין שהוגשו מלמד כי מדובר במקרים בהם נעשה שימוש באיומי רצח ולחילופין בנשק קר או חם, וכן במקרה בו הנאשם הועמד לדין בגין ארבעה מעשי שוד שונים. אני סבורה כי עתירתה העונשית של המאשימה איננה משקפת את הענישה ההולמת את נסיבות ביצוע העבירות בענייננו.

הפסיקה שהגישה ההגנה נעה בין 15 ל-24 חודשי מאסר בפועל, אולם מרבית פסקי-הדין שהוגשו עניינם עבירות שוד לפי סעיף 402(א) לחוק ולא לפי סעיף 402(ב) לחוק (שוד בנסיבות מחמירות). עיון במקרים לגופם מעלה כי הם חמורים פחות ביחס למקרה הנדון: חלקם נעשו ללא תכנון מוקדם, חלקם שלא בצוותא חדא, ובחלקם לא נגרם כל נזק לקורבן העבירה.

21. לאחר שבחנתי את הענישה הנוהגת ואת השיקולים המפורטים לעיל, ראיתי לקבוע כי מתחם

העונש ההולם בגין האירוע נושא האישום הראשון נע בין 24 ל-60 חודשי מאסר בפועל.

22. אשר לאירוע השני, מקובלת עליו טענת המאשימה כי מדובר בקשירת קשר בדרגת חומרה גבוהה, שכן הקשר יצא אל הפועל, והשוד נמנע אך בשל כישלוננו של הנאשם 2 לאתר את הקורבן שבחר הנאשם 1. **בהתחשב בנסיבות המתוארות לעיל, אני סבורה כי מתחם העונש ההולם את האישום השני נע בין 4 ל-12 חודשי מאסר בפועל.**

גזירת עונשם של הנאשמים

23. אשר לנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות, שקלתי לקולא את הודאתם של הנאשמים באשמה ולקייחת האחריות, באופן שחסך מהמתלוננת את הצורך להעיד בבית-המשפט. שקלתי אף את נסיבותיהם המשפחתיות של שני הנאשמים, ואת מצבם הרפואי של בני משפחתם שאיננו שפיר.

הנאשמים הינם צעירים, וחייהם עוד לפנייהם. לנאשמים אין עבר פלילי (למעט היעדרות משירות צבאי לנאשם 2). הליך זה הוא ההליך הראשון בו הואשמו והורשעו בפלילים, כאשר במסגרתו ישב כל אחד מהנאשמים תקופה ארוכה במעצר.

24. שני הנאשמים סובלים מהתמכרות לחומרים פסיכואקטיביים. שירות המבחן רואה בהתמכרות זו כגורם סיכון להישנות התנהגות אלימה. הנאשמים שולבו בהליכים טיפוליים במסגרת הליך זה, אך לא הצליחו להשלימם. בסופו של יום אין המלצה שיקומית של שירות המבחן ביחס לנאשמים. לפיכך, אין מקום לסטות ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום, בהתאם להוראות סעיף 40ד לחוק.

יחד עם זאת, ניסיונם הכן של הנאשמים להיגמל מסמים, ובייחוד זה של הנאשם 2, ששהה במשך כשנה בקהילה טיפולית, מצביע על יכולתם להשתלב בטיפול עתידי ולהגיע להצלחות. מאמצים אלה של הנאשמים מהווים שיקול להקלה בעונשם בתוך מתחם העונש, זאת על-מנת ליתן להם אפשרות לשקם חייהם ולהשתלב בהליך טיפולי בתוך תקופת המאסר ולאחריו.

25. לאחר מועד הטיעונים לעונש, הוברר כי ביום 10.12.14 נידון הנאשם 2 בבית-משפט השלום בתל-אביב ל-9 חודשי מאסר בפועל בגין עבירות רכוש ואלימות שנעברו בתקופה שבין 3/2010 ל-3/2011. לאחר עיון בגזר-הדין, בהתחשב בכך שהעבירות דן חמורות בהרבה מאלה בגינן נידון הנאשם, ולאור השיקולים הרבים לקולא בהם התחשב בית-משפט השלום - שוכנעתי כי יש להורות שעונש המאסר שייגזר על הנאשם 2 ירוצה באופן מצטבר למאסרו הנוכחי.

26. לאחר בחינת השיקולים השונים שפורטו לעיל, אני גוזרת על כל אחד מהנאשמים עונש כולל כמפורט להלן:

א. 36 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרם.

הנאשם 1 מיום 8.5.13 - 4.8.13, וכן מיום 3.11.13 עד היום.

הנאשם 2 מיום 7.5.13 - 1.9.13, וכן מיום 21.9.14 עד 10.12.14.

ב. עונש המאסר בפועל שנגזר על הנאשם 2 ירוצה במצטבר למאסרו הנוכחי בת"פ 33941-12-10 (שלום ת"א).

ג. 12 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא יעבור עבירת אלימות מסוג פשע תוך שנתיים מיום שחרורם ממאסר.

ד. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון תוך שנתיים מיום שחרורם ממאסר.

ה. פיצוי למתלוננת בסך 6,000 ₪. הפיצוי ישולם עד ליום 1.3.2015.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום מהיום.

ניתן והודע היום ח' טבת תשע"ה, 30/12/2014 במעמד הנוכחים.

רות לורך , שופטת,
סג"נ